

ERVARINGEN
ERVARINGEN
ERVARINGEN
ERVARINGEN
ERVARINGEN

IN DEZE RUBRIEK PUBLICEREN WE TEKSTEN VAN VON-LEDEN, DIE IETS AANPAKTE EN ER SUCCES MEE HADDEN. DE BIJDRAGEN MOGEN HOOGSTENS TWEE KWARTOBLADEN LANG ZIJN.

IMPROVISATIE MET BEPERKINGEN

IN MOER 1971:1, ONS TIJDSCHRIFT VOOR HET ONDERWIJS IN HET NEDERLANDS (DITMAAL GEHEEL GEWIJD AAN HET SPREKEN!) GEEFT HERMAN G. DE BOOIS ENKELE PRAKTISCHE SUGGESTIES VOOR HET ONDERWIJS IN DE SPREEKVAARDIGHEID (NA EERST OP DE THEORETISCHE ASPECTEN TE ZIJN INGEGAAN). 'HET VERZAMELDE MATERIAAL IS, ZOALS HET WORDT AANGEBODEN, EIGENLIJK ALLEEN GESCHIKT VOOR HET SECUNDAIRE EN TERTIAIRE ONDERWIJS', ZEGT HIJ OP BLZ. 8... WIE EXPERIMENTEERT ERMEE IN HET BASISONDERWIJS?

HIERONDER VOLGT EEN KORT VERSLAG OVER ÉÉN LES UIT EEN REEKS, WAARAAN LEERLINGEN UIT 1 C1 (MEISJES VAN 12 JAAR) EN 3 A3 (JONGENS VAN 14 JAAR) DEELNAMEN.

1. LESGEVER OMSCHREEF DE OPDRACHT: 'DAGELIJKS VOEREN WE HEEL WAT GESPREKKEN MET ANDEREN. VANMORGEN NOG SPRAK IK MET DE POSTBODE. IK HERINNER ME NOG GOED ÉÉN VAN DE ZINNEN, DIE IK ZEGDE: "MORGEN VERWACHT IK EEN HEEL DIKKE BRIEF!" DENK OOK EENS AAN VOORBIJE GESPREKKEN EN LICHT DAAR ÉÉN ZIN UIT, EEN NIET AL TE LANGE. TWEE MEISJES KOMEN DAN HUN ZIN OPSCHRIJVEN, OP DE ACHTERZIJDE VAN DE BORDVLEUGELS. DAARNA KOMT ER NOG ÉÉN MEISJE. DIE ZAL EEN PLAATS EN EEN MOMENT VAN DE DAG OPSCHRIJVEN.

2. DE MEISJES NOTEERDEN (ZONDER VAN ELKAAR AF TE WETEN!):

- "DAG CAROLINE, KOM JE MET MIJ SPELEN?"
- "TOT STRAKS DAN, HÉ LINDA!"
- OP EEN MORGEN, NAAST EEN DEUR.

3. VERDERE OMSCHRIJVING VOLGDE: DEZE BORDVLEUGEL IS DE DEUR; JULLIE STAAN ERNAAST, OP EEN MORGEN. ÉÉN VAN BEIDEN BEGINT HET GESPREK MET DE EERSTE ZIN; HOE HET GESPREK VERDER VERLOOPT, DAT IS JULLIE ZAAK. SPREEK DAT MAAR EENS AF, MAAR JE MAG ALLEEN HET 'GERAAMTE' VAN HET GESPREK EVEN NOTEREN, ALS DAT NODIG IS (BIJV. DE VERSCHILLENDE ONDERWERPEN, DIE IN HET GESPREK AAN DE BEURT ZULLEN KOMEN, ALS STEUNTJE VOOR HET GEHEUGEN). HET GESPREK EINDIGT MET DE TWEDE ZIN, GEZEGD DOOR HET TWEEDE MEISJE!

4. NA DEZE UITLEG KREGEN DE LEERLINGEN GELEGENHEID OM MEER UITLEG TE VRAGEN. DAARNA WERD DE KLAS IN GROEPJES VAN TWEE (DRIE ZOU OOK PRETTIG ZIJN; DE LUKTE ZEER GOED IN 3 A3) VERDEELD EN MOCHTEN ZE AFSPREKEN EN REPETEREN (FLUISTEREND!) GEDURENDE EEN KWARTIER. OPMERKING: DIT IS DUS GEEN ÉCHTE IMPROVISATIE, MAAR IK VERKOOS VOOR DE EERSTE MAAL DÉZE VORM...

5. DAARNA KWAMEN DE DEMONSTRATIES. ONDERTUSSEN HAD IK DE BANDOPNEMER ONGEMERKT AANGEZET.

6. HIerna BELUISTERDEN WE DE OPNAME EN NA AFLOOP VAN ELK STUKJE KON EEN KORT GESPREK OP GANG KOMEN. THEMA: HOE VERLIEP HET GESPREK; WAT IS HET AANDEEL VAN BEIDE PARTNERS; WIE HOUDT HET GESPREK OP GANG; HOE DOET DIE DAT?

7. HET BLEEK DAT DE 'STERKE PERSOONLIJKHEDEN' VOORAL MET VRAGEN WERKTEN EN DAT DE 'ZWAKKEN' ZICH VERGENOEGDEN MET ANTWOORDEN, SOMS ALLEEN MET JA'S OF NEENS. HIERUIT KON GECONCLUDEERD WORDEN: EEN LEKKER VLOT GESPREK IS GEEN INTERVIEW. DEGENE DIE VRAAGT, MOET POGEN OPEN VRAGEN TE STELLEN, OM DE LUISTERAAR KANS TE GEVEN OOK AAN BOD TE KOMEN; DEGENE DIE LUISTERT, MOET GOED DE INHOUD VAN DE MEDEDELING IN ZICH OPNEMEN EN DÀÀROP INGAAN.

8. DE BANDOPNAME KAN GEBRUIKT WORDEN ALS DICTEE: WE SCHRIJVEN HET GESPREK AF (GEWOON NA ELKE ZIN DE TOETS INDRIJVEN). MAAR HET WORDT MEER DAN EEN DICTEE! DE SPREKERS MOETEN DIKWILS VRAGEN BEANTWOORDEN: "WAT ZEGDE JE? IK KON HET NIET VERSTAAN!" OF "HAD JE HET NIET BETER ZÛ GEZEGD?" OF "HIER SPREEK JE JEZELF TEGEN!" NATUURLIJK ZORGT DE LEERKRACHT VOOR HET EVENWICHT: "LUISTER EENS, HIÉR LOOPT HET GESPREK TOCH ECHT FIJN! WAT EEN GOEDE VONDST..."

HERMAN VAN CAUWENBERGHE
R.M.S. OOSTAKKER